คล้ายวันเกิด
พระครูประภัสร์สุตคุณ
๑๙ ก.ค.๔๒

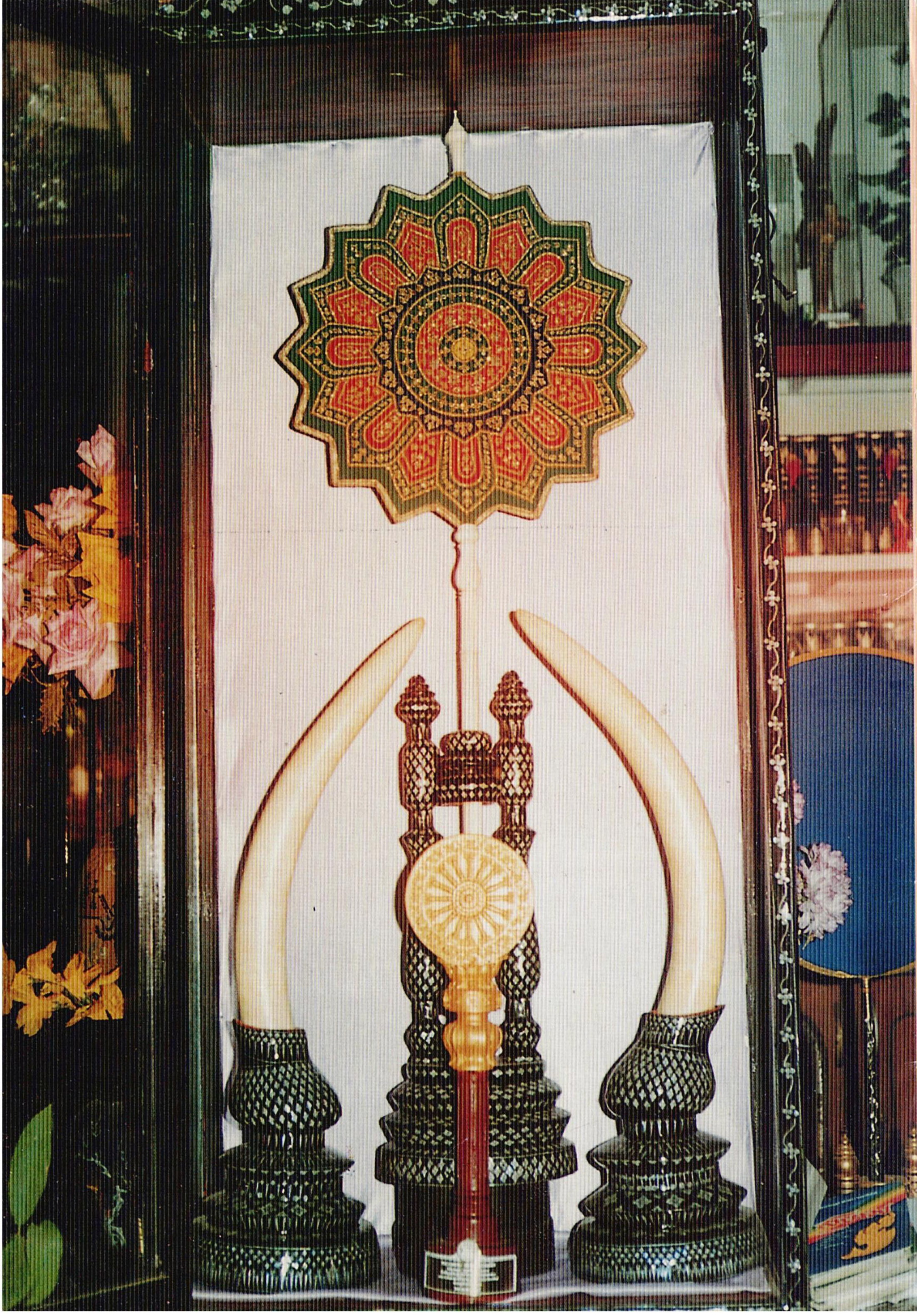

คำปรารภ

ในการที่ได้นำเอาเรื่องพระเตมีย์ (ใบ้) ในทศชาติชาดก มาเขียนและจัดพิมพ์แจกเป็นธรรมทานในโอกาสทำบุญคล้ายวันเกิดในปีนี้ โดยที่เห็นว่าพระเตมีย์นั้นท่านเป็นพระโพธิสัตว์ทรงบำเพ็ญขันติบารมีซึ่งคนเราปัจจุบันนี้ หรือสมัยใดก็ตามย่อมมีชีวิตอยู่ได้ด้วยความอดทน คนที่ทนได้เท่านั้นจึงอยู่ได้ ถ้าทนไม่ได้ก็อยู่ไม่ได้หรือต้องตาย พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ว่า ขนฺติ หิตสุขาวหา แปลว่าความอดทนนำมาซึ่งประโยชน์และความสุข

พระเตมีย์ (ใบ้) เป็นเรื่องหนึ่งในมหาชาดก และเป็นชาติแรกแห่งทศชาติชาดกคือเรื่องพระเจ้า ๑๐ ชาติ ซึ่งพระพุทธเจ้าเคยทรงบำเพ็ญบารมีมาในอดีตชาติซึ่งเราเรียกพระองค์ว่าพระโพธิสัตว์ ซึ่งเสวยพระชาติต่าง ๆ เพื่อบำเพ็ญบารมี ๑๐ ประการ หรือบารมี ๑๐ ทัศ หรือทศบารมี อันได้แก่ ๑. ขันติบารมี ๒. วิริยบารมี ๓. เมตตาบารมี ๔. อธิษฐานบารมี ๕. ปัญญาบารมี ๖. ศีลบารมี ๗. สัจจบารมี ๘ เนกขัมมบารมี ๙. อุเบกขาบารมี ๑๐. ทานบารมี ซึ่งมีพระชาติที่เสวยพระบารมีโดยลำดับคือ ๑. พระเตมีย์ (ใบ้) ๒. พระมหาชนก ๓. พระสุวรรณสาม ๔. พระเนมิราช ๕. พระมโหสถ ๖. พระภูริทัต ๗. พระจันทกุมาร ๘. พระนารท ๙. พระวิธูรบัณฑิต ๑๐.พระมหาเวสสันดร

ทศชาติชาดกนี้เป็นเรื่องที่มีคาถาเกินกว่า ๘๐ คาถาขึ้นไป ซึ่งมีอยู่ ๑๐ เรื่องเท่านั้นซึ่งเรื่องชาดกในพระไตรปิฎกนั้น มีอยู่ ๕๕๐ เรื่อง ได้แบ่งเป็นหมวดตามคาถาจาก

น้อยไปหามากเรียกว่านิบาต เช่น มีคาถาเดียว เรียก เอกนิบาต ชาดก เป็นต้น

การจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกคล้ายวันเกิดของอาตมานั้น ได้รับความอนุเคราะห์จากคุณสมมารถ (จุ่น) หัตถโกศล เจ้าของผู้จัดการ หัตถโกศลการพิมพ์ลพบุรี และโรงพิมพ์ปากเพรียวการช่าง ๒ สระบุรี ตลอดมาทุกปี และในปีนี้ก็เช่นกัน ฉะนั้นอาตมาจึงขออนุโมทนาในส่วนกุศลไว้ ณ โอกาสนี้พร้อมกับขออุทิศบุญกุศลไปให้คุณสนั่น หัตถโกศล ผู้ล่วงลับไปแล้ว จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพ นั้นเทอญ

สำหรับการจัดพิมพ์ชาดกนี้ ดังคำปรารภในเบื้องต้นแล้ว ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะได้ส่งข่าวสารไปยังบรรดาศิษย์ที่อยู่ห่างไกลได้รับทราบ ความเป็นไปของอาจารย์ ซึ่งขณะนี้อาจารย์ยังคงมีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงดี และยังคงปฏิบัติงาน เผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้วยการสอนนักเรียนเป็นประจำ และรายการธรรมสัญจรและสอนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของยุวพุทธิกสมาคมลพบุรี รวมทั้งงานพระธรรมทูตของคณะสงฆ์อีกด้วย แม้อายุของอาจารย์จะเข้าวัย ๖๘ ปีแล้วก็ตาม

ดังนั้นจึงหวังว่าหนังสือเล่มนี้ คงจะให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์ตามสมควร เพื่อน้อมนำเอาคุณธรรมไปประพฤติปฏิบัติคือ ขันติธรรม เพราะความทุกข์ทุกชนิดย่อมพ่ายแพ้ ความอดทน ข้อสำคัญทนให้ได้ก็แล้วกัน

ที่สุดนี้ขอบารมีอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวง จงดลบันดาลและประทานพรให้ทุก ๆ ท่าน จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีลาภยศ สรรเสริญ และมีความปลอดภัย โดยทั่วกันเทอญ

พระครูประภัสร์สุตคุณ

๑๙ ก.ค. ๔๒

คำนำ

พระเตมีย์กุมาร = ขันติบารมี

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก่อนแต่จะได้ตรัสรู้เป็นพระบรมศาสดา แห่งพระพุทธศาสนานั้น ได้ทรงบำเพ็ญพระบารมีมานับอดีตชาติไม่ถ้วน ต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏสงสารเป็นเวลานาน ดังปรากฏอยู่ในคัมภีร์ พระไตรปิฎก ในเรื่องพระเจ้า ๕๐๐ ชาติ พระเจ้า ๕๐ ชาติ บ้าง (ปัญญาสชาดก) และในเรื่องพระเจ้า ๑๐ ชาติบ้าง (ทศชาติชาดก) ซึ่งปรากฏอยู่ในคัมภีร์มหาชาดก มีอยู่ ๑๐ เรื่อง ดังจะได้ยกมาเขียนให้ท่านผู้มีศรัทธาในพระบวรพุทธศาสนาได้อ่านเพื่อประดับความรู้และเป็นแนวทางในการบำเพ็ญบารมีของตนสืบไป

จุดมุ่งหมายที่สำคัญในครั้งนี้ ก็คือ

๑. เพื่อชักจูงกันและกันให้ตั้งอยู่ในขันติธรรม

๒. เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยพระชาดก

๓. เพื่อช่วยจรรโลงส่งเสริมพระพุทธศาสนา

๔. เพื่อช่วยอนุรักษ์ของดีในพระพุทธศาสนาเอาไว้

๕. เพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสคล้ายวันเกิดปีนี้

๖. เพื่อแจกเป็นที่ระลึกในงานทอดกฐินปี ๒๕๔๒ ร่วมพี่สาวคือคุณพี่เจริญ มังคละศิริ และครอบครัว ที่นครราชสีมา

พระครูประภัสร์สุตคุณ

พระเตมีย์

พระเตมีย์กุมารทรงบำเพ็ญขันติบารมี

พระเตมีย์ราชกุมาร เป็นราชโอรสของพระเจ้ากาสิกราชแห่งเมืองพาราณสี อันเกิดแต่พระมเหสีทรงพระนามว่า พระนางจันทเทวี

พระเจ้ากาสิกราชกับพระนางจันทเทวีได้อภิเษกสมรสกันนานหลายปี แต่หามีพระราชโอรสและพระธิดาด้วยกันไม่ ดังนั้นพระนางจันทเทวีจึงให้ตั้งพิธีบวงสรวงสังเวยต่อเทพเจ้าอันศักดิ์สิทธิ์เพื่อขอให้มีพระราชโอรส

หลังจากตั้งพิธีแล้วไม่นาน พระนางจันทเทวีก็ทรงตั้งพระครรภ์ ยังความยินดีพระทัยมาให้พระนางจันทเทวี และพระราชสวามีเป็นอย่างยิ่ง ตั้งแต่นั้นมาพระนางก็ทรงบำรุงรักษาครรภ์มาจนถ้วนทศมาศ ด้วยการรักษาศีลบำเพ็ญเพียรมาตลอด ครั้นเมื่อได้ครบกำหนดคลอด ได้ประสูติเป็นพระราชโอรสมีพระวรกายงดงาม สมบูรณ์ด้วยมงคลลักษณะทุกประการ พระราชโอรสได้รับการขนานพระนามว่า **พระเตมีย์ราชกุมาร** และได้รับการบริบาล ทนุถนอมเป็นอย่างดียิ่ง โดยเฉพาะพระราชบิดานั้นทรงโปรดปรานพระราชโอรสพระองค์นี้เป็นอย่างยิ่ง บางครั้งเสด็จออกว่าราชการ ก็จะทรงอุ้มพระราชกุมารด้วยพระองค์เอง ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ซึ่งเจ้าชายพระเตมีย์ราชกุมารนั้นก็คงมีพระอาการเป็นปกติดี ทรงร่าเริง ตรัสถามถ้อยคำได้เป็นปกติดี ดุจดังเด็กที่มีความเฉลียวฉลาดโดยทั่วไปเป็นที่พอพระทัยของพระราชบิดาและพระมารดา

ยิ่งนัก ซึ่งพระเจ้ากาสิกราชพระราชบิดานั้นทรงมุ่งหมายที่จะฝึกหัดพระราชโอรสเจ้าชายพระเตมีย์ราชกุมารให้เป็นผู้สืบสันตติวงศ์สืบต่อไป

จนกระทั่งเจ้าชายพระเตมีย์ราชกุมารจำเริญวัยพระชนมายุได้ ๙ พรรษา พระราชบิดาได้นำพระราชโอรสออกว่าราชการตามเคย ในวันนั้นปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้จับโจร เข้ามาเฝ้าต่อหน้าพระที่นั่งเพื่อทรงวินิจฉัยตัดสินคดี ปรากฏว่าโจรทั้ง ๔ มีข้อหาอย่างฉกรรจ์ได้ปล้นฆ่าเจ้าทรัพย์ตาย ได้รับสารภาพเพราะจำนนต่อหลักฐาน โดยการที่อำมาตย์เป็นผู้อ่านคำสอบสวนและพฤติกรรมของโจรนั้น พระเจ้ากาสิกราช จึงทรงตัดสินโทษของโจรทั้ง ๔ นั้นตามโทษานุโทษ

โจรผู้เป็นหัวหน้าให้ต้องโทษประหาร แล้วตัดหัวเสียบประจานไว้หน้าเมือง เพื่อมิให้ใครเอาเยี่ยงอย่างทั้งเพื่อให้ลูกหลานต้องได้รับความอับอาย

โจรคนรองหัวหน้าสอบถามได้ความว่าเป็นคนใจอำมหิต นอกจากปล้นเอาสิ่งของแล้วจะต้องข่มขืนเจ้าทรัพย์ที่เป็นหญิงก่อนทุกครั้ง แล้วจึงฆ่าให้ตาย ทรงตัดสินให้ประหารด้วยวิธีทรมาน ด้วยการให้เอาหอกทิ่มแทงจนกว่าจะตาย แล้วเอาไปทิ้งให้แร้งกากินที่ป่าช้าผีดิบ

ส่วนโจรคนที่ ๓ และที่ ๔ เป็นลูกน้องต้องทำตามที่หัวหน้าโจรสั่ง ทรงตัดสินให้โกนหัวแห่ประจานไปรอบเมือง แล้วนำไปขังคุกมืดไว้ตลอดชีวิต

ขณะนั้นพระราชโอรสพระเตมีย์ราชกุมาร ได้กำลังทรงฟังการตัดสินลงโทษโจรทั้ง ๔ ซึ่งพระกุมารได้บังเกิดฌานชั่วขณะหนึ่ง โดยทรงรำลึกถึงคราวที่พระองค์เคยตกนรกในอดีตชาติ เพราะการกระทำบาป เห็นการถูกทรมานใน

นรก เป็นที่น่าหวาดกลัวยิ่งนัก แล้วพระกุมารได้ทรงนึกถึงพระราชบิดาที่ทรงกระทำการตัดสินไปเมื่อครู่นี้ว่า พระบิดาไม่รู้ไม่เห็นการกระทำของโจรนั้นเลย พวกโจรที่ถูกจับมานั้นอาจจะยอมรับผิดเพราะทนการถูกทรมานไม่ไหว ถึงแม้จะไม่ได้กระทำความผิดจริงก็ตามที

พระเตมีย์ราชกุมารทรงจินตนาการต่อไปว่า หากตนได้ขึ้นครองราชย์แทนพระราชบิดาก็คงจะต้องปฏิบัติเช่นนั้นเหมือนกัน ดังนั้น ทำอย่างไร จึงจะพ้นจากภาระนี้ได้ จนร้อนถึงเทพยดาที่ปกปักรักษาพระเศวตฉัตรได้ทราบความอึดอัดพระทัยของพระเตมีย์ราชกุมารในขณะนั้นได้จึงได้นิมิตให้พระราช-กุมารพระเตมีย์เกิดความคิดว่าพระองค์นั้นจะต้องทำเป็นง่อยเป็นใบ้เสีย เพื่อที่จะไม่ต้องขึ้นครองราชย์และไม่ต้องพูดจากับใคร

นับตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมาพระเตมีย์ราชกุมาร จึงมีอาการเปลี่ยนไป จากเป็นผู้ร่าเริง แจ่มใส กลายเป็นผู้เงียบขรึมไม่พูดไม่จา และไม่ยอมขยับเขยื้อนพระวรกาย จนผู้คนพากันขนานพระนามพระองค์ต่อมาว่า **พระเตมีย์ใบ้** เมื่อพระราชบิดาและ พระราชมารดาได้ทรงเห็นพระอาการของพระราชโอรสกลับกลายเป็นเช่นนั้นจึงทรงเสียพระทัยเป็นยิ่งนัก ได้ตรัสสั่งให้แพทย์หลวงมาตรวจดูพระอาการพระพลานามัย สุขภาพก็ปกติดีมิได้มีโรคภัยไข้เจ็บแต่ประการใด ครั้นให้บรรดาปุโรหิตพราหมณาจารย์มาตรวจดูดวงชะตา ก็มิได้มีเหตุร้ายประการใด

ดังนั้นพระเจ้ากาสิกราช พระราชบิดาจึงให้ป่าวประกาศหาคนดีมีวิชามารักษาพระกุมาร หากผู้ใดสามารถรักษาให้หายจากพระอาการที่เป็นอยู่ได้ ก็จะ

ให้รางวัลอย่างมากมาย ปรากฏว่ามีผู้รับอาสาเข้ามาทำการรักษาในครั้งนั้นมากมาย บ้างก็มีความรู้จริง บ้างก็มีความรู้เพียงเล็กน้อย และบ้างก็ไม่มีความรู้อะไรเลย มาเพื่อหวังของรางวัล เผื่อว่าจะหายได้ตามยาผีบอก แต่ก็ไม่มีผู้ใดสามารถที่จะรักษาพระอาการ ทำให้พระเตมีย์ราชกุมาร สามารถพูดจาได้ แม้แต่รายเดียวต่อมาก็ได้เปลี่ยนวิธีรักษาด้วยวิธีต่าง ๆ สุดแต่ใครจะสามารถทำให้พระเตมีย์ราชกุมารหายจากเป็นใบ้และพูดได้ตามปกติ ได้ทดลองวิธีแล้ววิธีเล่าสุดแต่ใครจะนึกคิดได้ว่า ควรจะทำวิธีใด ซึ่งก็ไม่จำกัดวิธี เท่าที่ทดลองกระทำในครั้งนั้น มีดังนี้

วิธีแรก ได้กระทำให้เกิดเสียงดังจนเป็นที่รำคาญทั้งกลางวันและกลางคืน แต่พระเตมีย์ราชกุมาร ก็ทนได้ด้วยขันติบารมี ไม่ว่าจะเป็นเสียงอะไร ดังหรือเบาอย่างไรก็ตามก็มิได้ทำให้พระองค์สะดุ้งพระทัยแม้แต่น้อย จนทำให้ผู้ที่มาทดลองนั้นต้องล่าถอยกลับไป

วิธีที่สอง ได้สุมไฟให้ร้อนรอบพระวรกาย พระองค์ก็ทรงประทับนั่งเฉย แม้จะสุมไฟให้ร้อนขึ้น ๆ ปานใด พระองค์ก็ทรงทนได้ด้วยพระขันติบารมี ทรงเห็นว่าไฟที่สุมรอบพระองค์ขณะนี้จะได้ร้อน ๑ ใน ๑๐ ของไฟนรกก็หาไม่ เป็นเพียงแค่ไฟธรรมดาเท่านั้น แม้แต่จะทำให้พระเสโท (เหงื่อ) ในพระวรกายของพระองค์ออกมาแม้แต่น้อยก็หาไม่ จนคนที่สุมไฟนั้นก็ต้องเลิกลาไปเอง

วิธีที่สาม ได้ใช้งูชนิดต่าง ๆ เข้าไปจ่อใกล้ ๆ พระพักตร์ขู่ฟ่อฟ่อ บ้างก็เอางูเหลือมไปพันรัดรอบตัว บ้างก็ปล่อยให้งูเลื้อยผ่านหน้า บางตัวก็เลื้อยขึ้นไปบนตัก แต่พระองค์ก็มิได้หวั่นไหว ไม่สะทกสะท้านหรือสะดุ้งตกใจกลัวแต่

ประการใด จนผู้ที่นำงูมานั้นต้องเลิกลาไปเอง ทั้งนี้ก็ด้วยพระขันติบารมีที่พระองค์กำลังทรงบำเพ็ญอยู่นั้นทำให้งูเหล่านั้นมิได้ทำอันตรายแก่พระองค์ได้

วิธีที่สี่ ได้ใช้ช้างทำท่าจะทำร้าย โดยใช้งวง งา ทำท่าจะทำร้ายแต่พระองค์ก็ไม่หวั่นไหว ทรงบำเพ็ญขันติบารมีทรงประทับนั่งนิ่ง ประหนึ่งมิได้มีอะไรเกิดขึ้น ถึงแม้จะใช้สัตว์น่าเกลียดน่ากลัวอย่างไรมาขู่ ก็มิอาจจะทำให้พระเตมีย์ราชกุมารสะดุ้งกลัวหรือตรัสพูดจาแต่ประการใด

ประการที่ห้า ได้ให้คนที่หน้าตาน่ากลัว ถือศาสตราวุธมุ่งหน้าเข้ามาทำท่าจะทำร้าย ด้วยการใช้หอกทำท่าจะทิ่มแทง บ้างใช้มีดไม้เงื้อง่าจะทำร้าย พระเตมีย์ราชกุมารก็มิได้ทรงหวั่นไหว หรือตื่นกลัวขอร้องเพื่อไว้ชีวิตอย่างคนทั่วไปก็หาไม่ ทรงประทับนั่งนิ่งอยู่อย่างนั้น มีแต่ลมหายใจและกระพริบตาอยู่อย่างนั้น

สำหรับพระกระยาหารก็ทรงเสวยแต่ผลไม้เท่านั้นแต่พระองค์ก็มิได้ผ่ายผอมแต่ประการใด คงมีพระวรกายอันผ่องใสผิวพรรณสวยงามตลอดเวลา

การรักษาด้วยวิธีต่าง ๆ ก็ดี การทดลองด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวมาก็ดี มิอาจที่จะทำให้พระเตมีย์ราชกุมาร พูดจาหรือเคลื่อนไหวได้เลย ระยะเวลาที่รักษาและทดลองด้วยวิธีการต่าง ๆ นั้นผ่านไปถึง ๗ ปี พระเตมีย์ราชกุมารก็ยังทรงพระอาการนิ่งเงียบอยู่อย่างนั้น พระเจ้ากาสิกราชจึงได้เรียกราชปุโรหิตาจารย์และโหราจารย์ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ มาร่วมประชุมปรึกษาหารือกันอีกครั้งหนึ่งว่าจะทำประการใดดี จึงจะทำให้พระกุมารมีพระอาการกลับมาเป็นปกติดังเดิม ทุกคนในที่ประชุมต่างจนปัญญา พากันนั่งเงียบไปตาม ๆ กัน

ทันใดนั้นเอง ได้มีท่านโหราจารย์ผู้หนึ่งกล่าวขึ้นในที่ประชุมว่า "ขอเดชะ

ข้าแต่พระมหาบพิธ" ในระยะ ๗ ปีที่ผ่าน ซึ่งพระเตมีย์ราชกุมารมีพระอาการเป็นเช่นนั้น ได้เกิดฝนแล้งไม่ตกต้องตามฤดูกาลเกิดทุพภิกขภัยข้าวยากหมากแพง ซึ่งตามตำราทำนายไว้ว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น จะต้องมีเหตุกาลกิณีเกิดขึ้นในบ้านเมืองอย่างแน่นอน ชรอยจะเป็นเพราะเหตุมาจากพระกุมารก็เป็นได้ และตามตำราได้กล่าวไว้อีกว่า ให้นำเอาตัวกาลกิณีนั้นไปฝังเสียที่ป่าช้าผีดิบ หากมิฉะนั้นแล้วบ้านเมืองก็จะเกิดความวิบัติ ราษฎรจะพากันเดือดร้อนโดยถ้วนหน้า

เมื่อทุกท่านในที่ประชุมได้ฟังต่างก็พยักหน้าเห็นคล้อยตาม แม้แต่พระเจ้ากาสิกราช พระราชบิดา ก็มิอาจ ทัดทานท้วงติงแต่ประการใด เพราะพระราชาย่อมเห็นแก่ประโยชน์สุขของอาณาประชาราษฎร์ เป็นสำคัญ คงมีแต่พระนางจันทเทวีเท่านั้นที่ไม่เห็นด้วย เพราะความรักในพระราชโอรส พระนางได้ขอเบี่ยงบ่ายขอให้ใช้วิธีอื่นซึ่งไม่ถึงกับชีวิต ซึ่งเป็นธรรมดาของแม่ย่อมมีความรักลูกเป็นธรรมดา แม้แต่จะแลกด้วยชีวิตถึงจะตายแทนลูกได้แม่ก็ยอม

ใครจะรักลูกจริงยิ่งกว่าแม่
ไม่มีแน่โลกนี้และโลกไหน
รักของแม่ แน่แท้จากดวงใจ
ลูกควรทูนเทอดไว้บูชาชั่วฟ้าดิน

จะอย่างไรก็ตามในที่ประชุมนั้นยังคงมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าควรทำตามท่านโหราจารย์ ทั้งนี้เพื่อเห็นแก่บ้านเมืองเพื่อความสุขของอาณาประชาราษฎร์สืบไป

เมื่อพระนางจันทเทวีมิอาจทัดทานอะไรได้จึงได้ขอร้องพระราชสวามีเจ้าผู้ครองกาสิกรัฐว่า ถึงอย่างไรพระกุมารนั้นก็เกิดมาเป็นพระราชโอรสทั้งทีและมีฐานะเป็นมกุฎราชกุมาร ไหน ๆ ก่อนแต่จะนำพระราชกุมารไปกระทำพิธีฝังที่ป่าช้าผีดิบ ขอให้พระราชกุมารนั้น ได้มีโอกาสได้ขึ้นครองราชย์ นั่งบัลลังก์เป็นพระมหากษัตริย์สัก ๗ วัน เมื่อครบ ๗ วันแล้ว พระราชกุมารเตมีย์ยังไม่หายจากพระอาการเป็นใบ้ จะทำอะไรกับพระกุมารก็ตามพระทัยเถิด

พระราชากาสิกราชและเหล่าขุนนางทั้งหลายต่างก็พากันคัดค้านว่าพระราชกุมารเป็นใบ้พูดไม่ได้ เมื่อครองราชย์แล้วออกว่าราชการจะทำประการใด พระนางจันทเทวีก็โต้แย้งว่า ก็ทดลองให้พระกุมารลองเป็นดูสัก ๗ วัน จะเป็นไรไป ที่ทดลองอย่างอื่นมาแล้วตั้ง ๗ ปี ยังทดลองได้ ซึ่งพระนางก็ไม่เคยโต้แย้งอะไร

ในที่สุดพระเจ้ากาสิกราช และเหล่าอำมาตย์ขุนนางในที่ประชุมต่างก็พากันจำนนต่อเหตุผลของพระนางจันทเทวีจึงได้จัดแจงกระทำพิธีราชาภิเษกพระเตมีย์ราชกุมารมีขบวนแห่งพยุหยาตราทั้งทางบกทางน้ำ โปรดให้มีการฉลองสมโภชตลอด ๗ วัน ๗ คืน แต่ก็มิได้มีความยินดียินร้ายในพระเตมีย์ราชกุมาร กลับทำให้พระองค์นั้นมีใบหน้าท่าทางแสดงออกถึงความไม่สบายพระทัยยิ่งขึ้น เพราะสาเหตุใหญ่ที่ทำให้พระองค์เป็นใบ้เช่นนี้ก็เนื่องมาจากพระองค์นั้นไม่ต้องการที่จะขึ้นครองราชย์ ขณะนั้นหากว่าพระองค์ลุกขึ้นวิ่งหนีได้ คงวิ่งหนีไปไกลหลายสิบโยชน์แล้ว แต่นี่ได้อดทนมาเป็นเวลานานถึง ๗ ปี แล้ว จะอดทนต่อไปอีกสัก ๗ วัน จะเป็นไรไป พระองค์จึงเสแสร้งนั่งนิ่ง

ไม่ไหวติงไม่พูดจากับใคร

เมื่อครบ ๗ วัน แล้วพระอาการ พระราชกุมารเตมีย์ใบ้ก็ยังคงเหมือนเดิม ในที่สุดเมื่อครบตามสัญญาแล้ว พระเจ้ากาสิกราชพระราชบิดาจึงรับสั่งให้ราชอำมาตย์นำพระกุมารเตมีย์ใบ้ไปฝังเสียที่ป่าช้าผีดิบซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของเมืองกาสิกรัฐ แทนที่ราชอำมาตย์นั้นจะนำราชรถออกจากเมืองทางประตูทิศตะวันตกเทพยดาได้ดลใจให้ราชอำมาตย์ผู้นั้นนำพาพระราชกุมารไปทางประตูด้านทิศตะวันออกเมื่อออกประตูเมืองไปได้สักพักหนึ่ง ก็ถึงป่าอันรกชัฏ จึงเข้าใจว่าที่นั่นเป็นป่าช้าผีดิบ จึงได้หยุดรถ และเอาจอบเสียมลงไปขุดหลุมเพื่อจะฝังพระเตมีย์ราชกุมารตามพระบรมราชโองการ ขณะที่นายราชอำมาตย์กำลังก้มหน้าก้มตาขุดหลุมอยู่นั้น พระเตมีย์ราชกุมารได้ลองขยับเขยื้อนพระวรกายดูก็พอขยับเขยื้อนได้ จึงได้ทรงลุกขึ้นประทับยืนและทรงพระราช-ดำเนินไปรอบ ๆ ราชรถนั้น เมื่อพระองค์เห็นว่ามีพลังสะสมอยู่มากมาย จึงได้ทดลองจับงอนรถ ยกขึ้นก็สามารถยกราชรถนั้นขึ้นได้โดยง่าย ฝ่ายนายสุนันทราชอำมาตย์ผู้ใจโหด เมื่อได้ยินเสียงดังกุกกักขึ้นเช่นนั้นจึงได้หันกลับไปดูเห็นพระเตมีย์ราชกุมารยกราชรถขึ้นจนสุดแขน ทำท่าจะฟาดลงมาทางตน จึงได้ร้องขอชีวิตไว้ พระเตมีย์ราชกุมารจึงตรัสถามนายสุนันทะสารถีผู้นั้นว่า "เจ้าก็กลัวความตายเหมือนกันหรือ?" เมื่อนายสุนันทะเห็นพระราชกุมารพูดได้มิได้เป็นใบ้ตามที่เข้าใจกัน จึงได้กราบทูลวิงวอนขอให้พระองค์เสด็จกลับพระนครเพื่อที่ตนจะได้รับรางวัลที่สามารถทำให้พระราชกุมารสามารถพูดได้และมีพระวรกายแข็งแรงเป็นปกติดีทุกประการแต่พระเตมีย์ราชกุมารก็มิได้

คล้อยตาม และได้ทรงตรัสถึงพระขันติบารมีที่ทรงบำเพ็ญมาเป็นเวลาช้านาน ทั้งนี้ก็เพื่อหวังพระโพธิญาณในอนาคตกาล

โดยทรงตรัสว่าที่พระองค์ยอมอดทนให้ผู้คนทดลองกระทำต่อพระองค์ด้วยวิธีต่าง ๆ ตลอด ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน จนกระทั่งถึงวันนี้นั้นพระองค์ต้องการทรงใช้ความอดทนเป็นอย่างยิ่ง แต่ถึงกระนั้นก็ตาม เมื่อเทียบกันกับความอดทนของชาวนรกที่ต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ในนรกแล้ว มากมายกว่านี้หลายร้อยเท่านัก ต้องทนรับทุกข์ตลอดเวลามิได้มีวันสร่างซา

ที่เราทั้งหลายต้องทนรับทุกข์อยู่ในมนุษย์โลกนี้ยังมีเวลาว่างเว้น บางคนทุกข์ยามตื่น หลับแล้วก็คลายทุกข์ เป็นต้นว่า

- ทนทุกข์ ต่อความหนาวร้อนของดินฟ้าอากาศ
- ทนทุกข์ ต่อความหิวกระหาย
- ทนทุกข์ ต่อความเจ็บไข้ได้ป่วย
- ทนทุกข์ ต่อความเจ็บใจ
- ทนทุกข์ ต่อความไม่สมหวัง
- ทนทุกข์ ต่อกิเลสเย้ายวนต่าง ๆ เป็นต้น และบางคนทุกข์ในยามหลับเมื่อตื่นแล้วก็หายทุกข์ เช่น
- การนอนหลับฝันร้าย กลัวไปต่าง ๆ นานาแต่ที่ต้องทนทุกข์ทั้งยามหลับและยามตื่นก็คือ
- ความแก่ ความเจ็บ ความตาย และความเป็นหนี้กรรมที่คนเราต้องประสบทุกเมื่อเชื่อวัน หนีอย่างไรก็ไม่พ้น มีอยู่ทางเดียวก็คือ **การออกบวช**

บำเพ็ญพรตแล้วพระเตมีย์ราชกุมารก็ตรัสสั่งให้ นายสุนันทะสารถีนั้นนำความไปกราบบังคมทูลให้พระราชบิดาและพระราชมารดาทรงทราบว่าขณะนี้พระองค์ได้พ้นจากบ่วงแห่งกรรมแล้ว ได้ทรงผนวชอยู่ในป่า ครั้งแรกสุนันทะนายสารถีนั้นจะขอบวชอยู่ด้วยเพราะเมื่อกลับไปก็เกรงจะถูกลงพระอาญาที่มิได้ฝังพระองค์ตามพระราชโองการ

พระเตมีย์ราชกุมารก็ได้ทรงชี้แจงเหตุผลว่าเมื่อพระราชบิดา และพระราชมารดาได้ทรงรับทราบข่าวดีว่า บัดนี้พระราชโอรสนั้นยังมีพระชนม์ชีพอยู่ และมีพระพลานามัยสมบูรณ์ ทรงมีพระสติสัมปชัญญะบริบูรณ์ดี เพียงแต่ว่าบัดนี้ได้ออกผนวช ซึ่งได้ตายไปจากฆราวาสวิสัยแล้ว ทั้งพระราชบิดา และพระราชมารดาก็จะทรงปรีดาปราโมทย์เป็นอย่างยิ่ง เมื่อได้รับข่าวดีเช่นนี้มิหนำซ้ำผู้นำข่าวดีไปกราบทูลนี้ควรที่จะได้รางวัลมากกว่ารับโทษทัณฑ์

หลังจากนั้นนายสุนันทะสารถีจึงได้นำม้าเทียมราชรถกลับไปยังพระนครเพื่อแจ้งข่าวดีนี้แต่พระราชาและพระอัครมเหสี เมื่อทั้งสองพระองค์ซึ่งกำลังโทมนัสถึงพระราชโอรสที่ถูกนำไปประหาร เห็นนายสารถีกลับแต่ผู้เดียว ก็ยิ่งใจหายทรงคิดว่าอย่างไรเสียพระเตมีย์ราชกุมารคงสิ้นพระชนม์ไปแล้วอย่างแน่นอน

ครั้นนายสุนันทะสารถีได้เข้าไปกราบทูลถวายรายงาน ทำให้ทุกคนในที่ประชุมนั้นต่างไม่เชื่อว่าจะเป็นไปได้อย่างไร เพราะตลอด 7 ปี 7 เดือน 7 วันที่มีการทดลองด้วยประการต่าง ๆ นั้นมิได้มีท่าทีว่า พระเตมีย์ราชกุมารจะมีพระอาการเคลื่อนไหวหรือพูดจาแต่ประการใด แต่มาบัดนี้นายสุนันทะสารถี

ได้กราบบังคมทูลว่า พระราชกุมารทรงพูดจาได้ตามปกติและทรงมีพลานามัยแข็งแรงกว่าคนธรรมดา มิหนำซ้ำยังทรงแตกฉานในธรรมะเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้แน่แก่ใจและประจักษ์ในความจริง

ดังนั้นพระเจ้ากาสิกราชและพระอัครมเหสีพร้อมเหล่าขุนนางอำมาตย์น้อยใหญ่ จึงได้เดินทางไปยังที่พำนักของพระเตมีย์ดาบส โดยมีนายสุนันทะสารถีเป็นผู้นำทาง

เมื่อเดินทางไปถึง เห็นพระดาบสรูปหนึ่งนั่งอยู่ในพระอาศรมที่พระอินทร์ได้เนรมิตถวาย เมื่อเข้าไปใกล้พระนางจันทเทวีจำพระราชโอรสได้ด้วยความดีพระทัย จึงได้ตรงเข้าสวมกอด ฝ่ายพระราชบิดาก็ได้แต่ขอโทษที่พระทัยเบาไปหลงเชื่อพวกพราหมณ์ ปุโรหิต ว่าพระราชโอรสนั้นเป็นกาลกิณีจะทำให้บ้านเมืองพินาศย่อยยับ แต่พระราชโอรสพระเตมีย์ก็มิได้ถือโกรธหรือให้พระราชบิดาเอาโทษต่อพราหมณ์ปุโรหิตเหล่านั้น แต่กลับขอพระราชทานอภัยโทษให้กับพวกเขาเหล่านั้นอีกด้วย

แล้วพระเตมีย์ จึงได้ทรงเล่าเรื่องของโทษภัย ที่บุคคลได้กระทำในโลกนี้โดยเฉพาะเป็นพระราชา ต้องทรงตัดสินคดี ทั้งๆ ที่ไม่ทรงทราบต้นสายปลายเหตุ บางคนต้องจำนนต่อหลักฐาน ทั้งๆ ที่ไม่ได้ทำความผิด บางคนทนต่อการถูกทรมานไม่ไหวจำต้องยอมรับสารภาพ แล้วพระราชาก็ทรงตัดสินคดีไปตามโทษานุโทษบ้าง ต้องถูกประหารบ้าง ต้องถูกจองจำบ้าง ต้องถูกโทษให้ทำงานหนักบ้าง ต้องถูกลงโทษให้โบยตี เหล่านี้ล้วนเป็นกรรมไม่ดีทั้งนั้น ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นพระราชาหรือสามัญชนธรรมดาก็ตาม เมื่อตายไปแล้วก็จะต้องไปรับ

กรรมในนรกทั้งสิ้น จะอ้างว่ากระทำตามหน้าที่ หรือตามใครสั่งให้ทำก็ตามที ไม่มีข้อยกเว้นทั้งนั้นที่ว่า เราได้รับความทุกข์ในโลกนี้อย่างแสนสาหัสปานใดก็ตาม ก็ไม่สู้หนึ่งในร้อยในเมืองนรก มันเป็นความทุกข์ทรมานที่ไม่มีวันสร่างซา กว่าจะพ้นจากนรกขุมหนึ่งไปสู่อีกขุมหนึ่งนั้น เป็นความทุกข์ทรมานอย่างบอกไม่ถูก และกว่าจะได้พ้นกรรมในเมืองนรกมาเกิดในเมืองมนุษย์ก็แสนจะยากนัก เมื่อได้เกิดมาเป็นมนุษย์สุดประเสริฐแล้ว ยังจะมานั่งทำกรรมบาปหยาบช้าเช่นนั้นอีก จึงมิบังควรอย่างยิ่ง ควรที่จะได้เร่งสร้างกุศลผลบุญ สร้างคุณงามความดี สร้างขันติบารมีเพื่อกุศลผลบุญนั้น จะได้ส่งผลให้ตนได้พ้นจากอบายภูมิประสบสุขในสรวงสวรรค์ ซึ่งเป็นความสุขที่ยั่งยืนกว่าในเมืองมนุษย์

เมื่อพระเตมีย์ราชกุมารได้กล่าวธรรมกถาในไตรภูมิจบลงในที่ประชุมนั้น ต่างพากันสาธุเลื่อมใสศรัทธาในพระกุมารดาบส ต่างก็พากันออกบวชเป็นดาบส ดาบสินี เป็นจำนวนมาก

สำหรับพระเจ้ากาสิกราชและพระอัครมเหสี ก็ได้ทรงป่าวประกาศสละราชบัลลังก์ ทรงผนวชอยู่กับพระเตมีย์ราชกุมาร ทรงบำเพ็ญพรตอยู่ด้วยความสุขตามอัตตภาพ ณ ป่าแห่งนั้นสิ้นกาลนาน

เมื่อสิ้นชีพจากโลกนี้แล้ว ต่างพากันไปบังเกิดในสรวงสวรรค์ เสวยทิพยสมบัติตามควรแก่การปฏิบัติของตนสืบไปตลอดกาลนาน

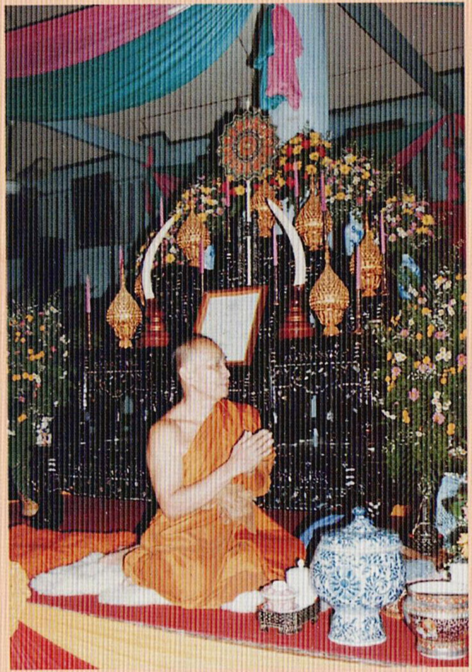

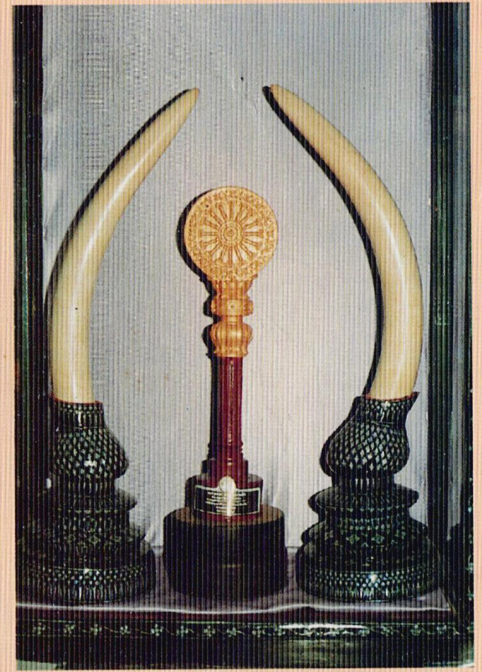

พิมพ์ : บริษัท โรงพิมพ์ปากเพรียวการช่าง จำกัด เยื้องที่ทำการประปา อ.เมือง จ.สระบุรี โทร.(036) 223230-1

ทำดี – ได้ดี
ทำชั่ว – ได้ชั่ว

คนทำดี	ได้ดี	มีอยู่ทั่ว
คนทำชั่ว	ได้ชั่ว	ต้องมัวหมอง
ความดีชั่ว	คอยบังคับ	ช่วยรับรอง
ผลสนอง	ถึงตัว	คือชั่วดี

ทรรศน์

พระครูประภัสร์สุตคุณ วัดเสาธงทอง ลพบุรี ๑๕๐๐๐
สำนักงานยุวพุทธิกสมาคมลพบุรี โทร.๐๓๖-๔๑๑๐๑๒